

Utsiktene for norsk økonomi

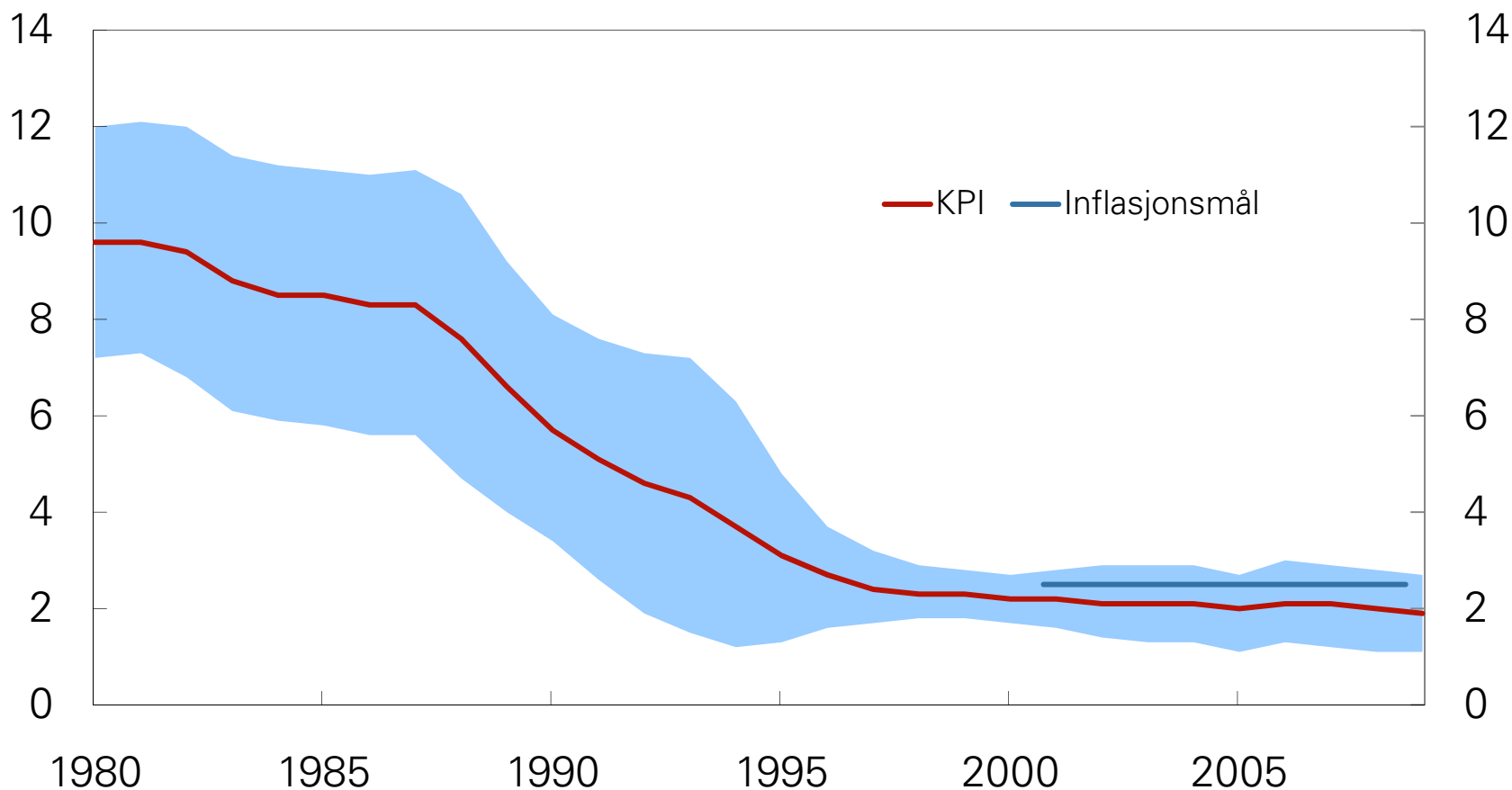
Visesentralbanksjef Jan F. Qvigstad

Sparebank 1, Fredrikstad

4. november 2009

Inflasjon

Glidende tiårs gjennomsnitt¹⁾ og variasjon²⁾ i KPI³⁾. Prosent. 1980 – 2009

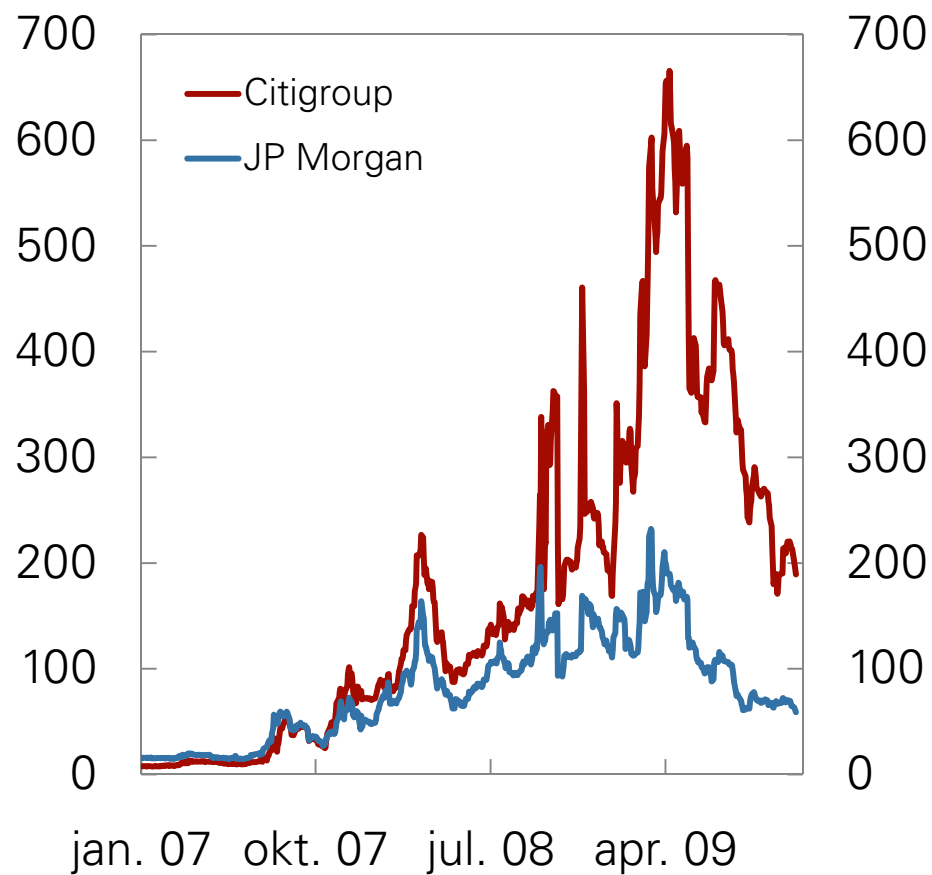

- 1) Det glidende gjennomsnittet er beregnet 7 år tilbake og to år fram
- 2) Båndet rundt KPI er variasjonen i KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer i snittperioden, målt ved +/- ett standardavvik
- 3) I beregningen er anslag for 2009 – 2011 fra PPR 3/09 lagt til grunn

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Kredittrisiko på utvalgte banker

Målt ved CDS-spreader. Basispunkter.
1. januar 2007 – 22. oktober 2009

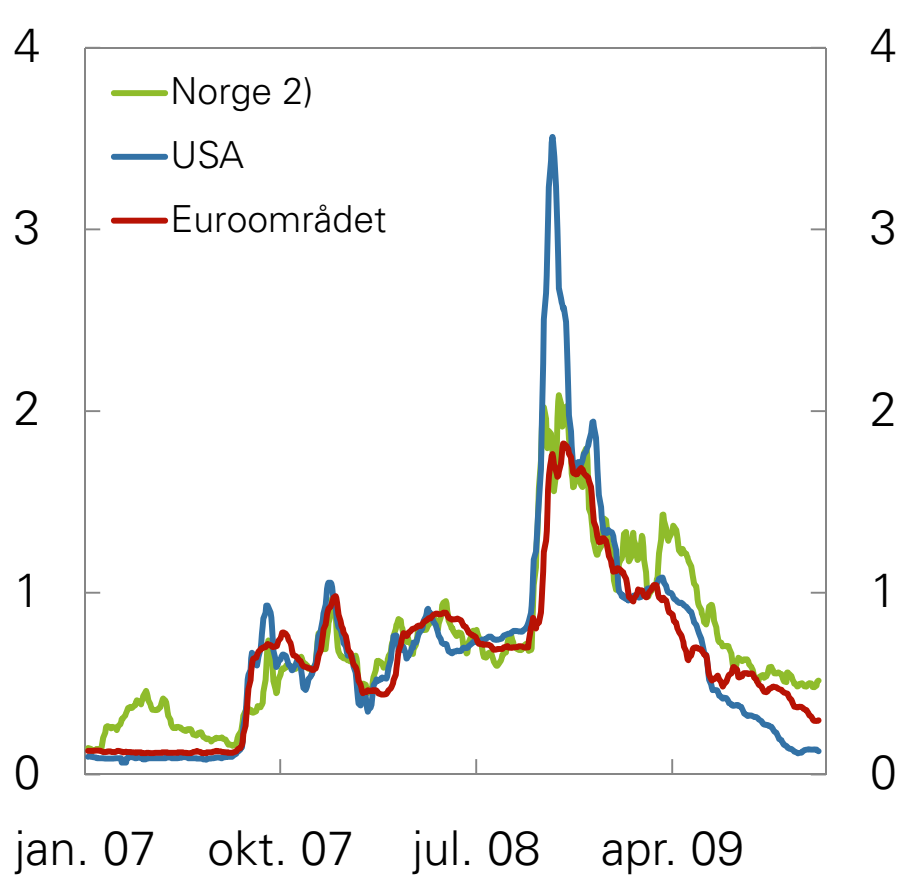

1) Differansen mellom tremåneders pengemarkedsrente og markedets forventninger om styringsrenten

2) Norges Banks anslag

Påslag i pengemarkedet¹⁾

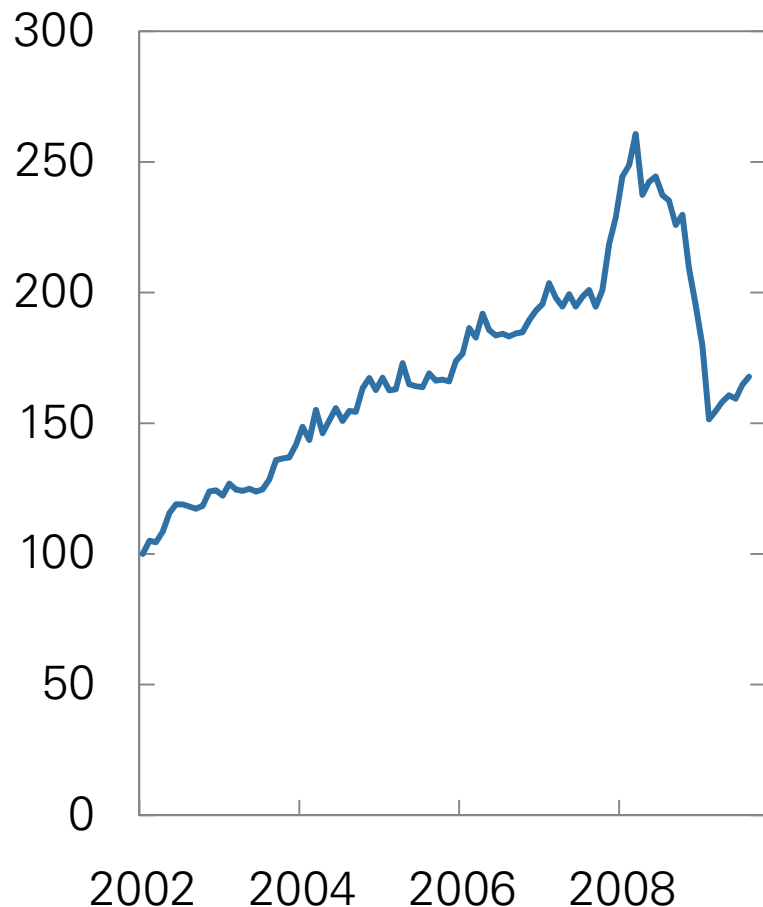
5-dagers glidende gjennomsnitt.
Prosentenheter.
5. januar 2007 – 22. oktober 2009

Kilder: Bloomberg, Thomson Reuters og Norges Bank

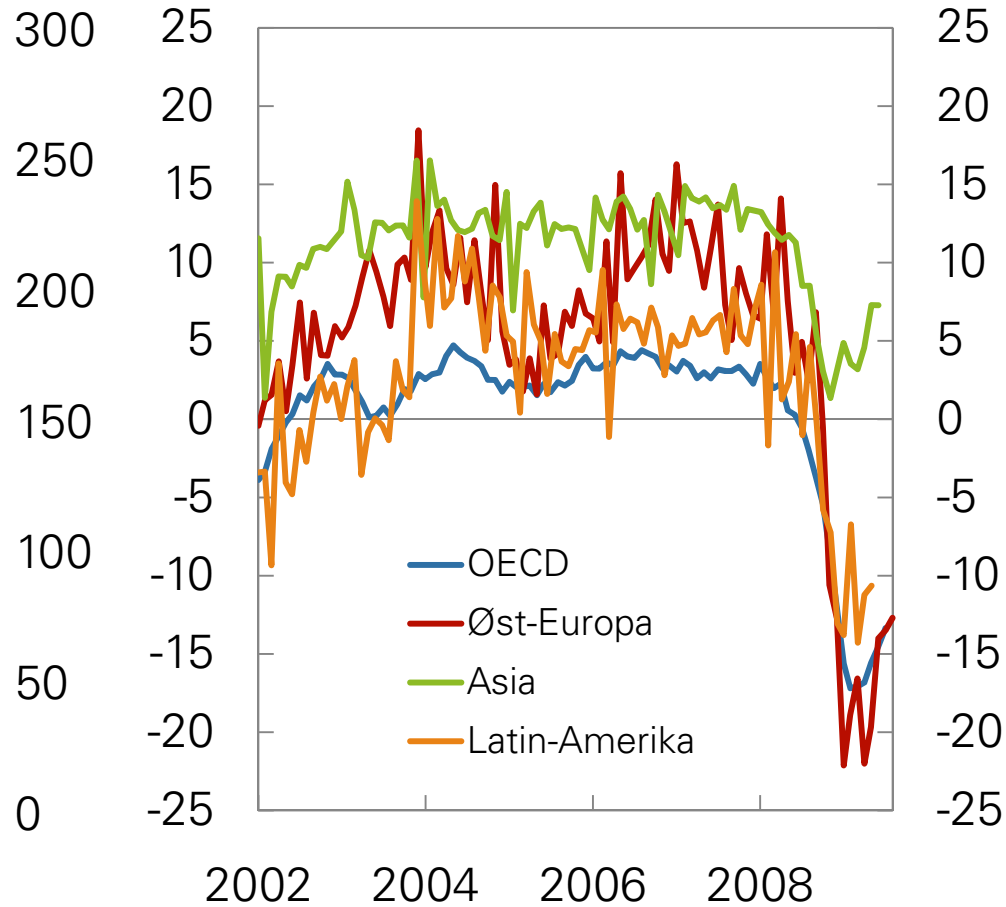
Indikator for verdenshandelen¹⁾

Indeks, januar 2002 = 100.
Januar 2002 – august 2009

Industriproduksjon i OECD og fremvoksende regioner

Tolv måneders vekst. Prosent.
Januar 2002 – august 2009

1) Indeksen er laget på grunnlag av summen av eksport og import for USA, Japan, Tyskland og Kina. Tallene er regnet om til USD

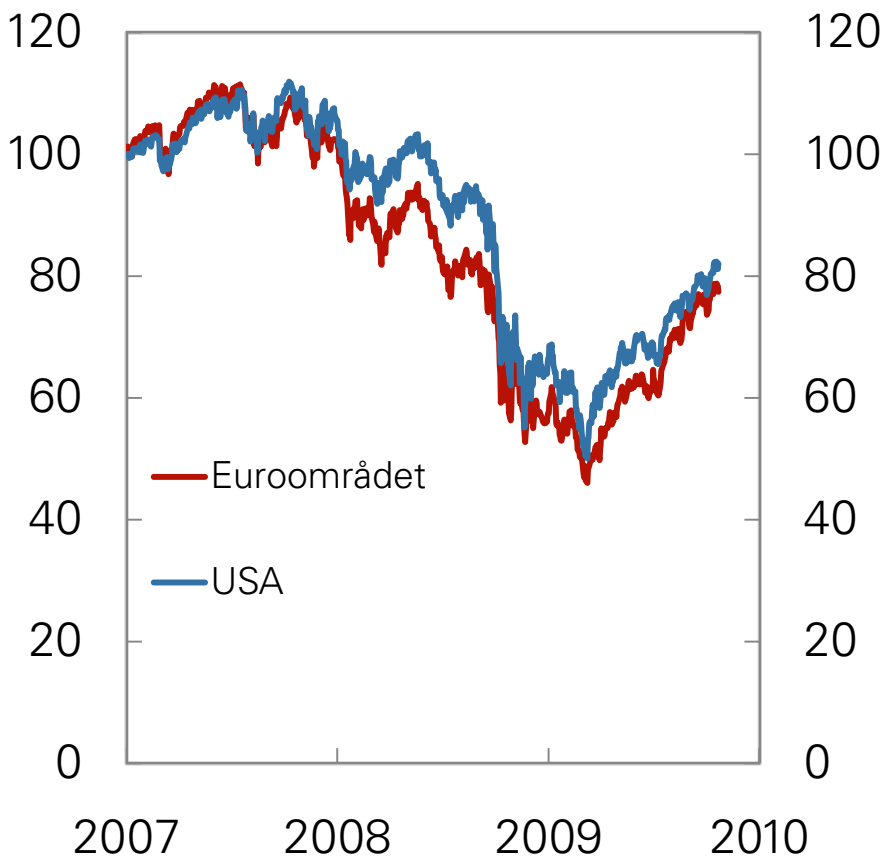
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Internasjonale aksjemarkeder

Internasjonale aksjekurser

Indeks, 1. januar 2007 = 100.

1. Januar 2007 – 22. oktober 2009

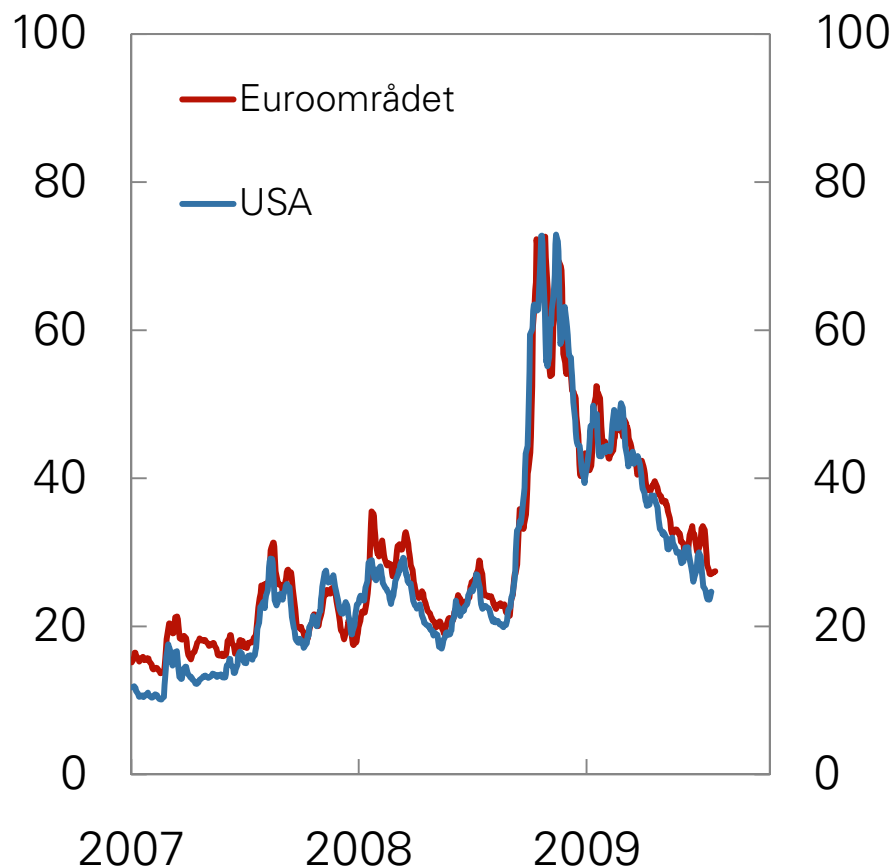

Implisitt volatilitet

Standardavvik i basispunkter.

5-dagers glidende gjennomsnitt.

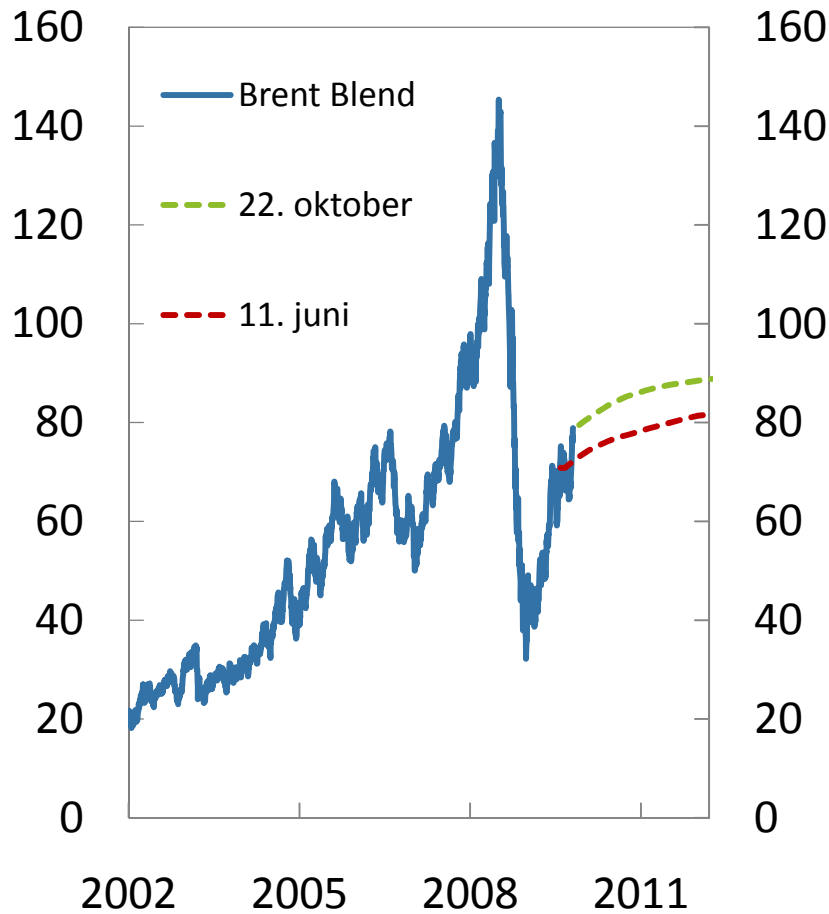
5. Januar 2007 – 22. oktober 2009

Kilde: Thomson Reuters

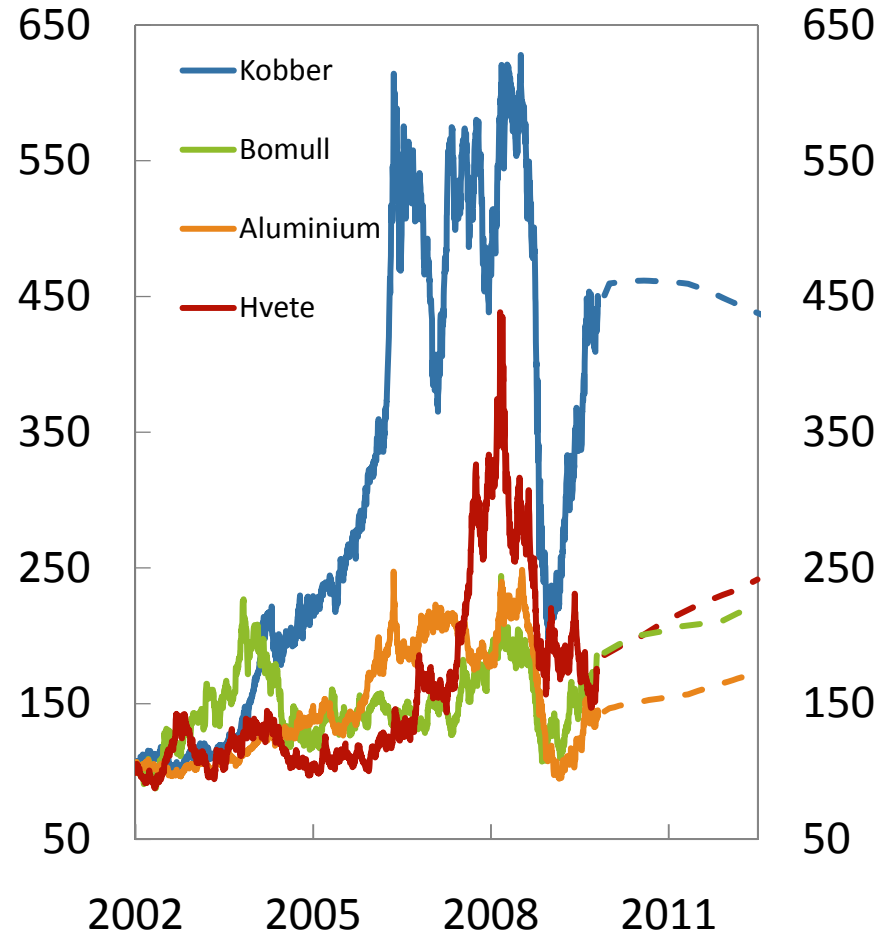
Oljepris (Brent Blend)

USD per fat. Spot og terminpriser

Råvarepriser

I USD. Indeks. Spot og terminpriser

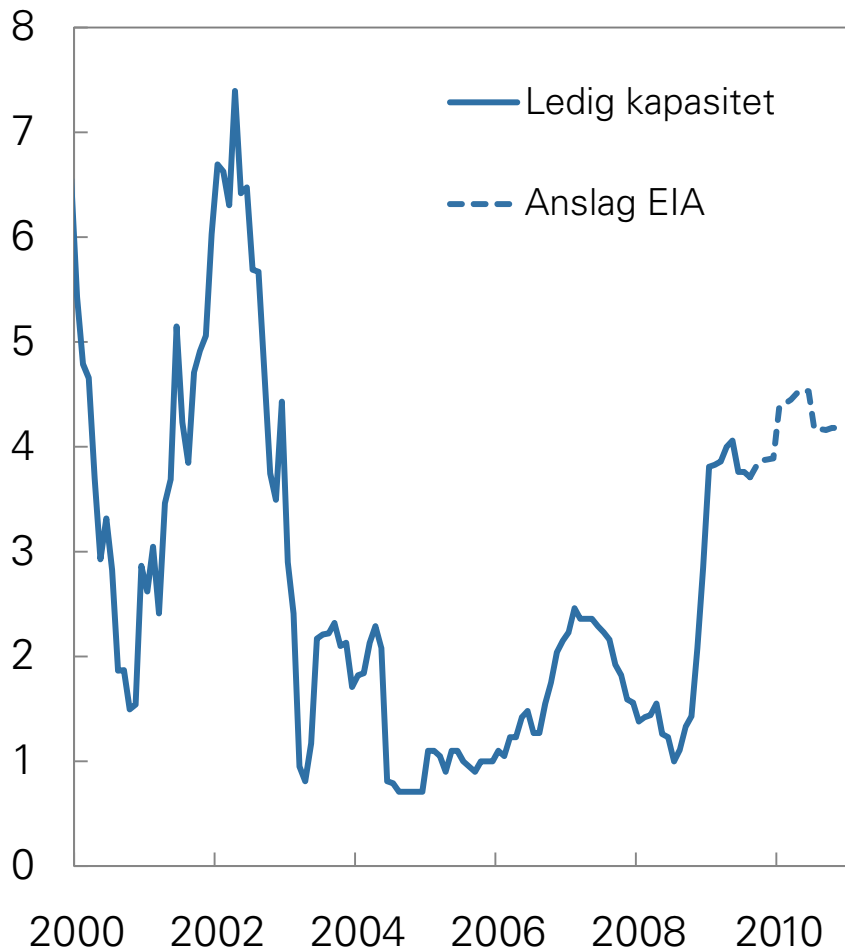
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Ledig kapasitet i OPEC

Millioner fat per dag.

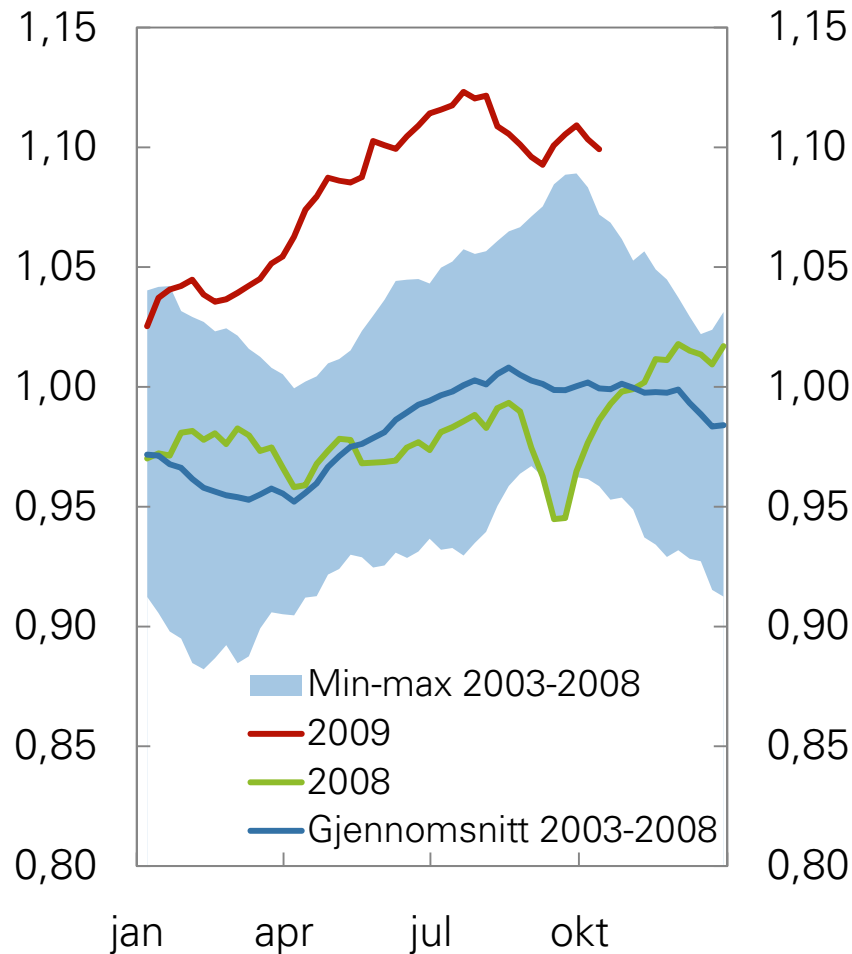
Månedstall.

Januar 2000 – desember 2010

Lagre av råolje og raffinerte produkter i USA

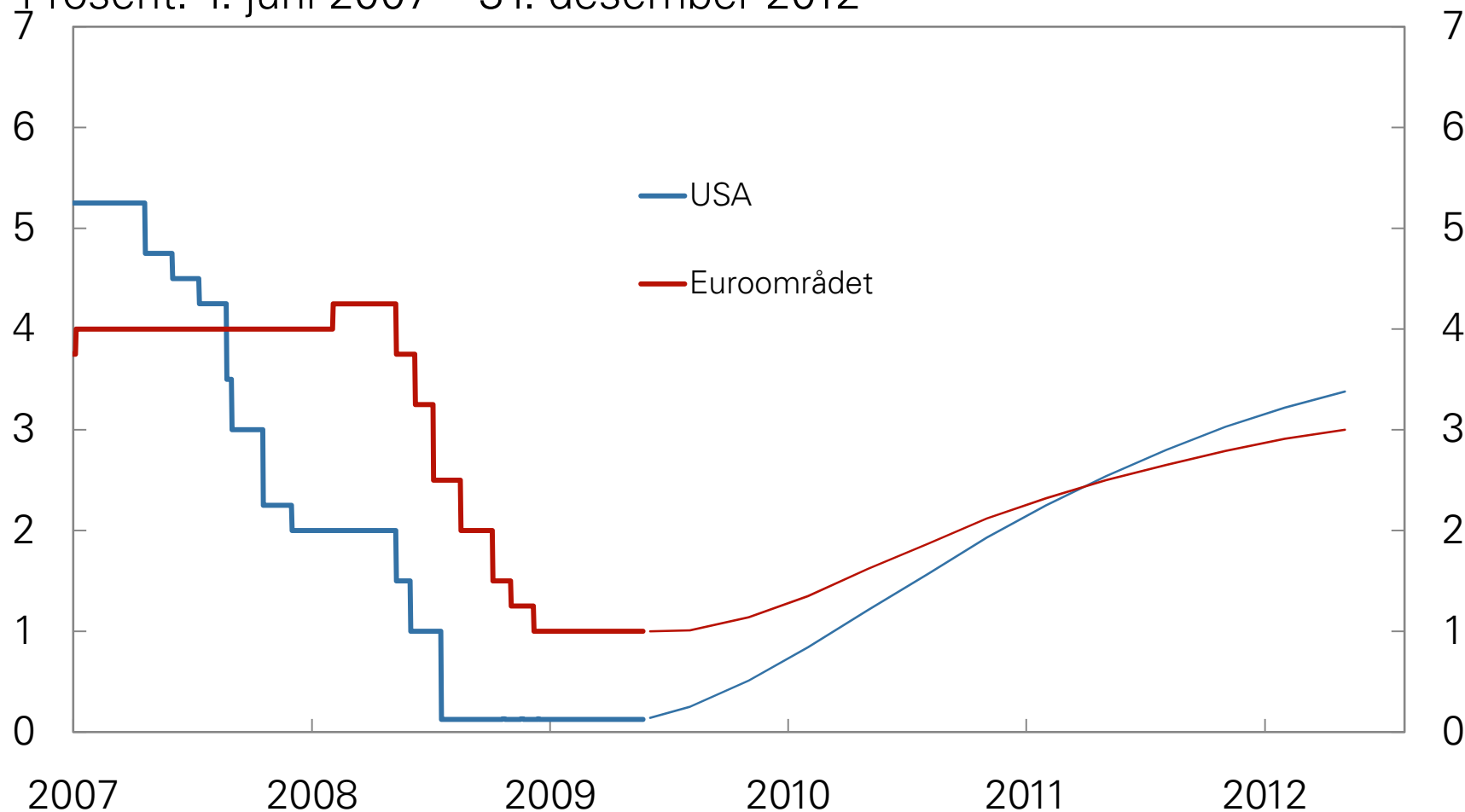
Milliarder fat. Jan. 2003 – okt. 2009

Kilde: Energy Information Administration (EIA)

Styringsrenter og beregnede terminrenter per 22. oktober 2009¹⁾

Prosent. 1. juni 2007 – 31. desember 2012²⁾

1) Tynne linjer viser terminrenter per 22. oktober 2009. Terminrentene er basert på Overnight Indexed Swap (OIS) renter

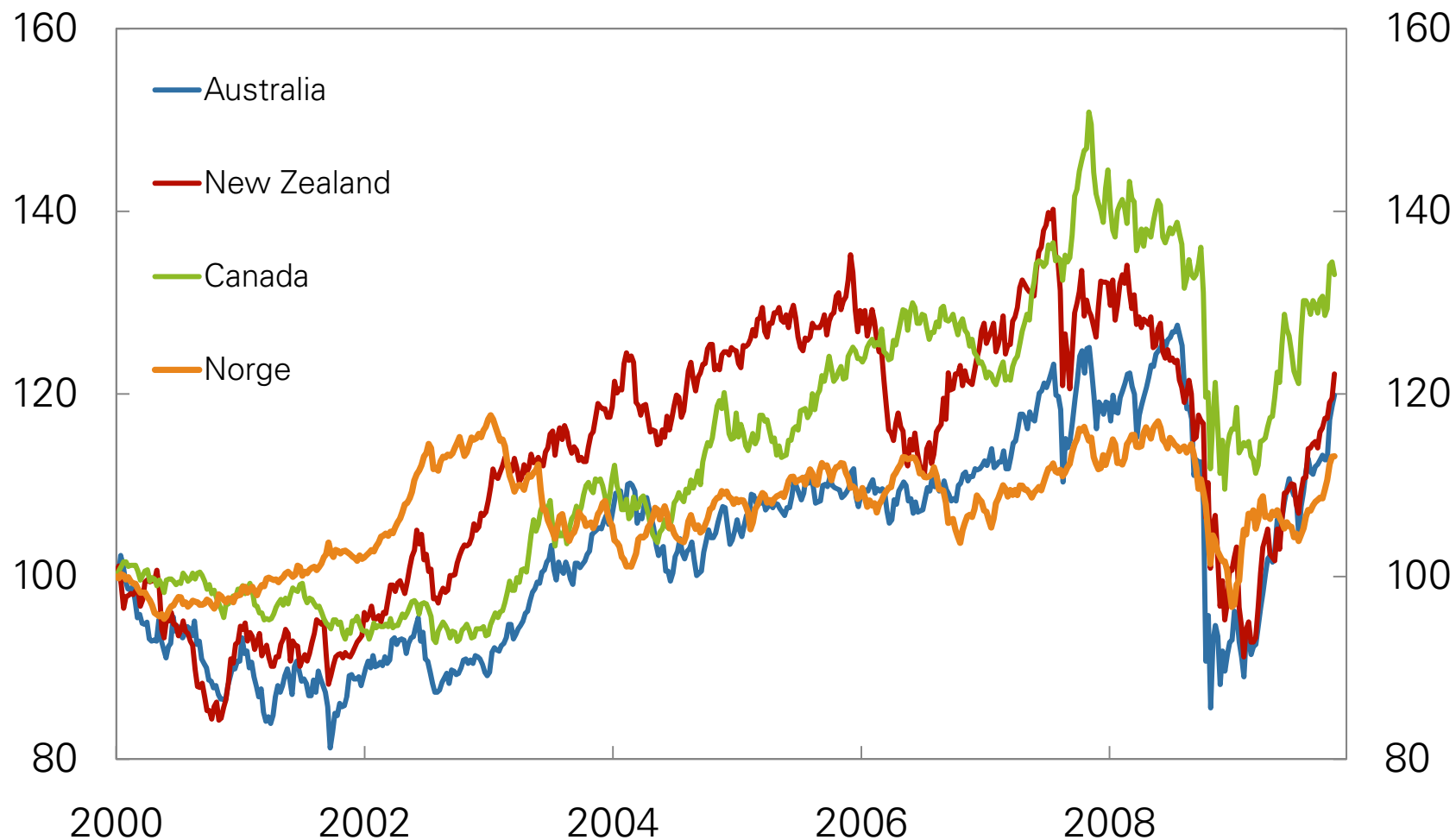
2) Dagstall fra 1. juni 2007 og kvartalstall per 22. oktober 2009

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Effektive valutakurser¹⁾

Indeks, uke 1 2000 = 100. Ukestall. Uke 1 2000 – uke 43 2009

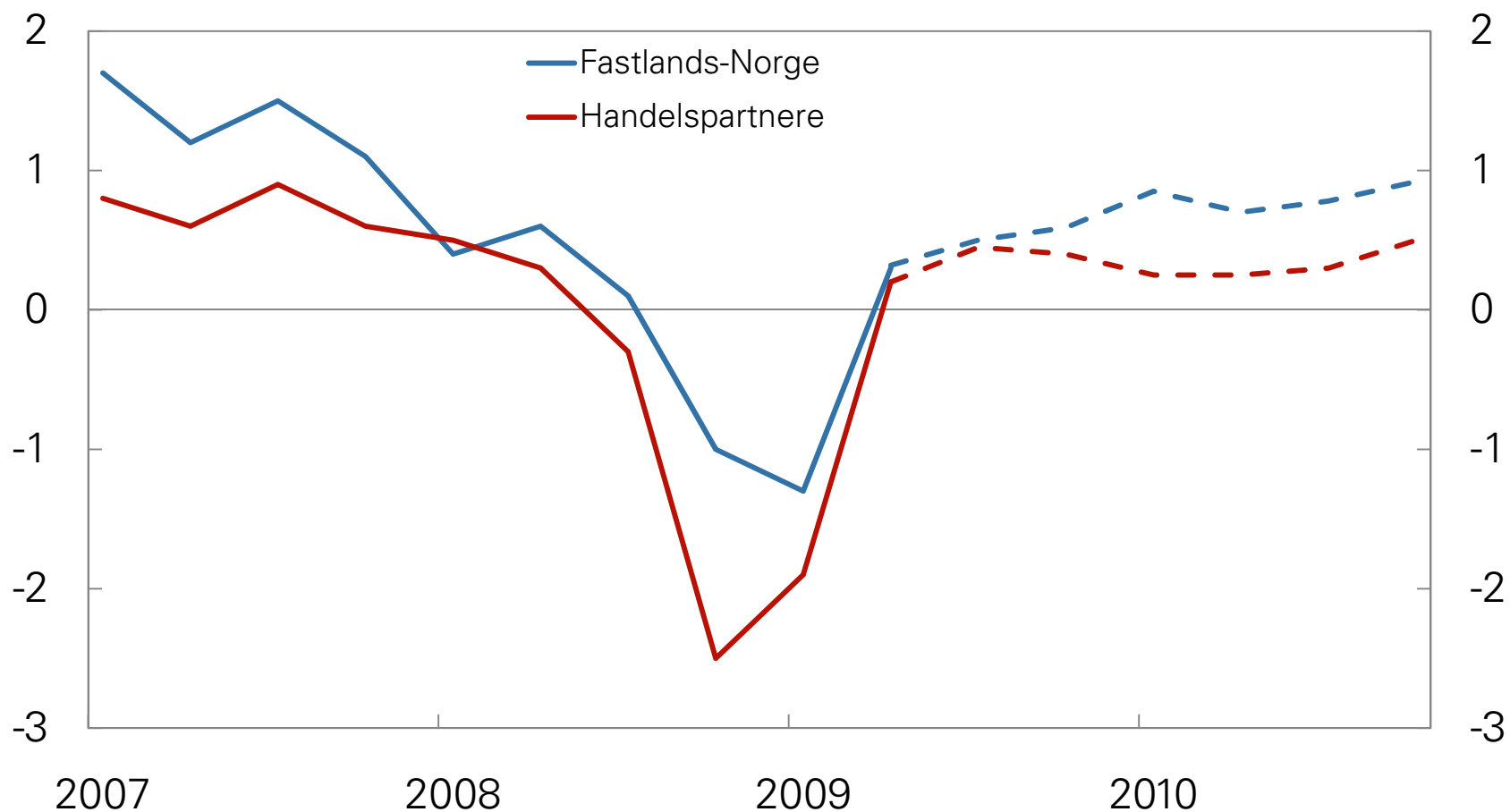

1) Stigende kurve betyr sterkere kurs

Kilde: Thomsen Reuters og Norges Bank

BNP-vekst

Vekst fra forrige kvartal. Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2007 – 4. kv. 2010

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Motkonjunkturpolitikk med ukonvensjonelle tiltak

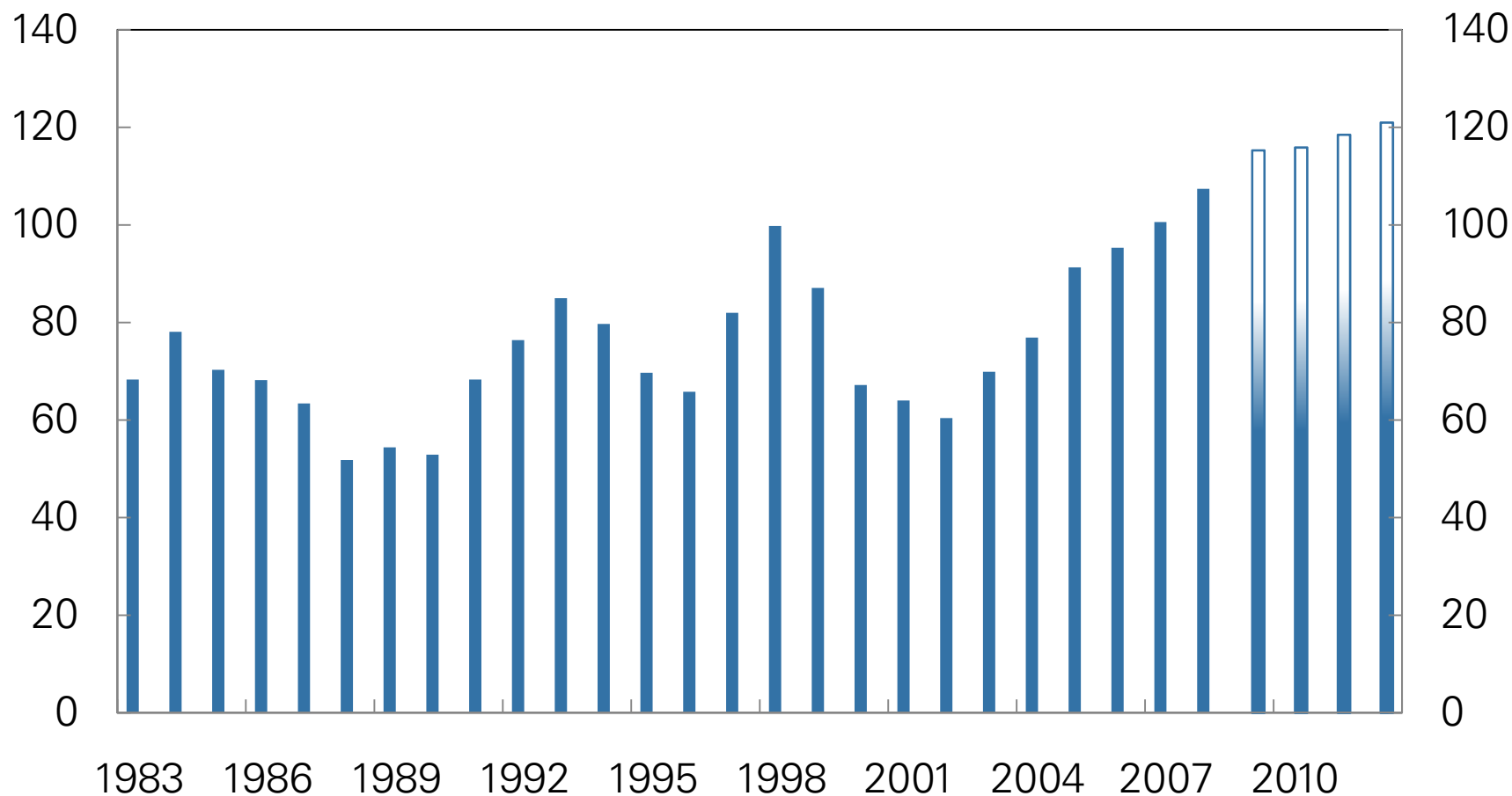
- Ekspansiv finanspolitikk
- Lav rente
- Særskilte pengepolitiske tiltak
  - Bytteordning
  - Likviditetstilførsel
- Andre særskilte tiltak
  - Statens finansfond
  - Statens obligasjonsfond
  - Eksportfinansiering

Avviklingen av ekstraordinære tiltak

- De siste månedene har Norges Bank
  - Ikke tilført kronelikviditet gjennom valutabytteavtaler
  - Ikke tilført likviditet i utenlandsk valuta
  - Ikke tilbudt lån i kroner med lang løpetid
- Normalisere likviditeten i banksystemet ytterligere
- Bytteordningen fases ut
- Lemping på kravene til sikkerhet vil bli reversert
- Andelen av bankenes låneadgang som kan sikres med bankobligasjoner vil bli redusert

Petroleumsinvesteringer

Faste 2006-priser. Milliarder kroner. 1983 – 2012

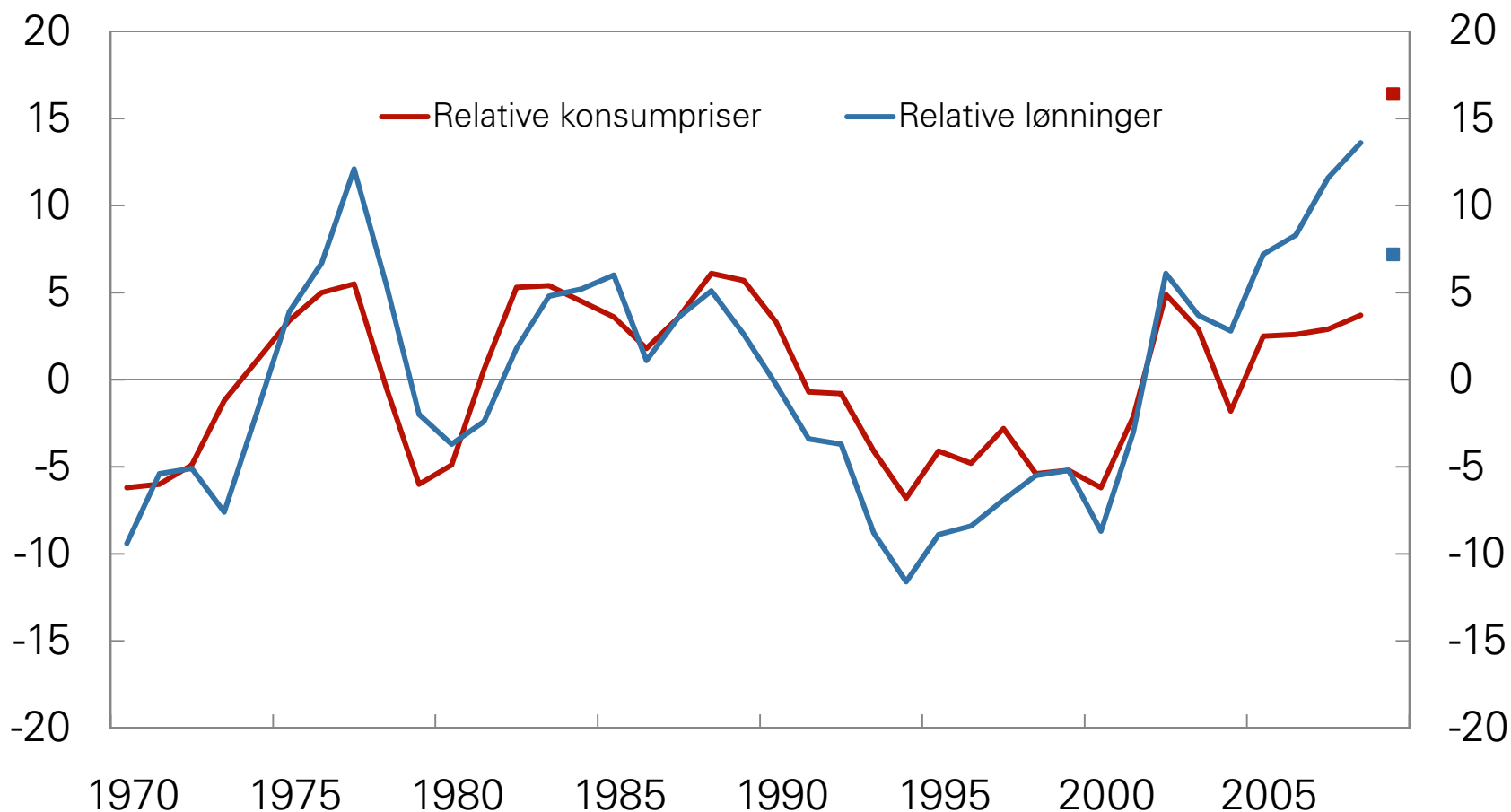

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Realvalutakurser

Avvik fra gjennomsnittet i perioden 1970 – 2008.

Prosent. 1970 – 2009¹⁾

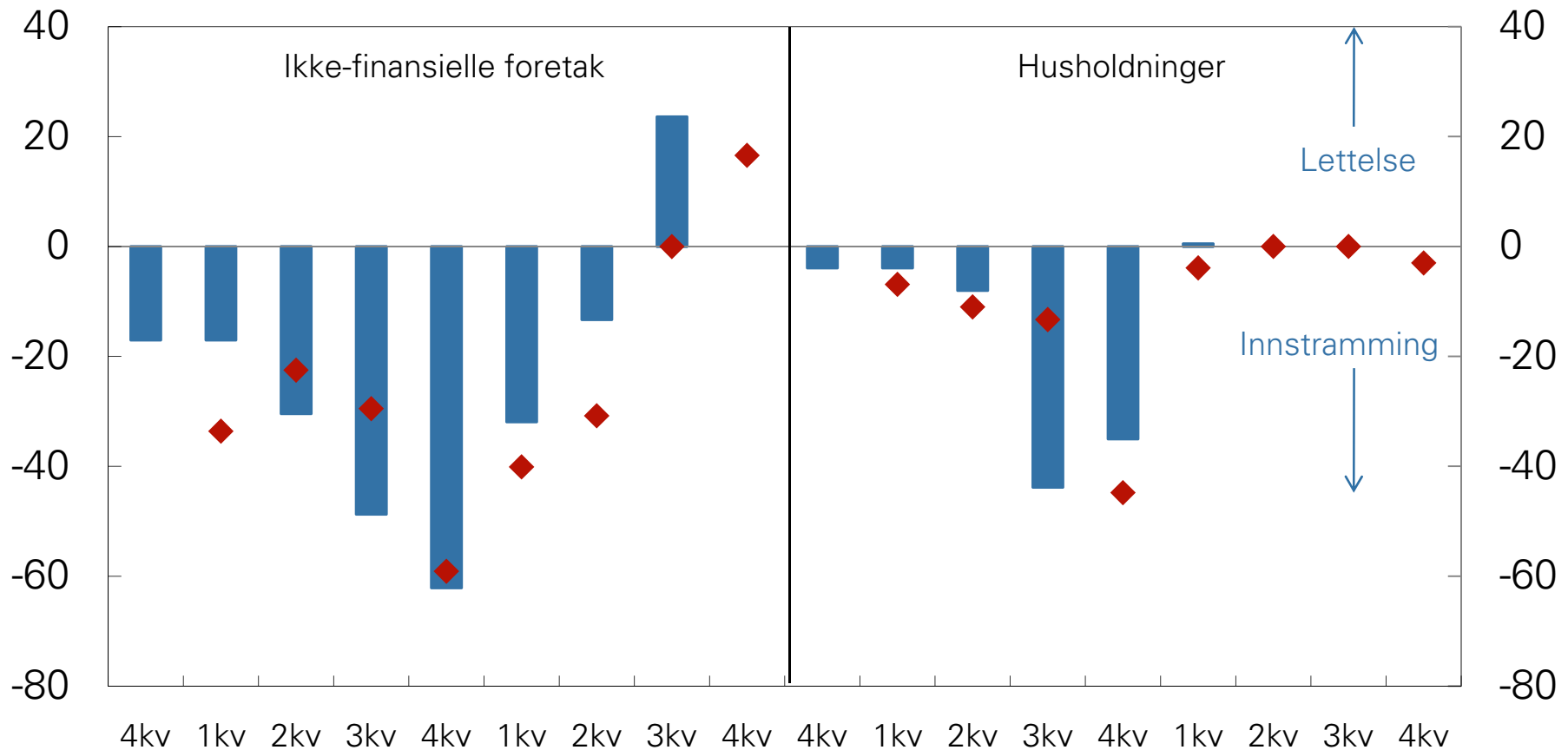

¹⁾ Punktene viser gjennomsnittet for 16. – 22. oktober 2009.
Stigende kurve indikerer svakere konkurranseevne

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU), Finansdepartementet og Norges Bank

Bankenes kredittpraksis overfor ikke-finansielle foretak og husholdninger

Endring i kredittpraksis fra forrige periode¹⁾. 4. kvartal 2007 – 4. kvartal 2009

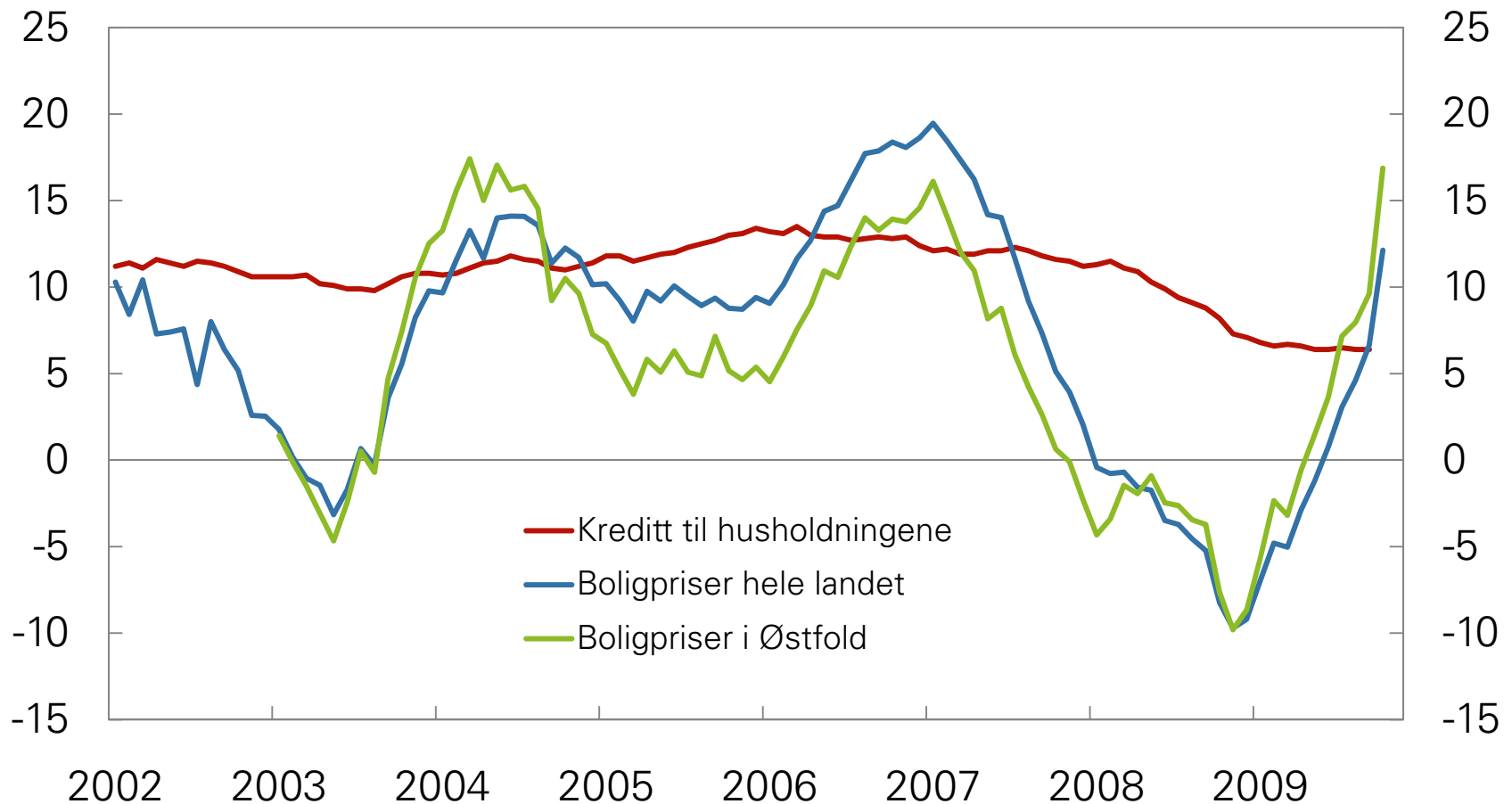

1) Rød prikk indikerer forventet utvikling, og blå stolpe indikerer faktisk utvikling

Kilde: Norges Bank

Innenlandsk kreditt til husholdningene¹⁾ og boligprisvekst

Tolvmånedersvekst. Prosent. Januar 2002 – oktober 2009

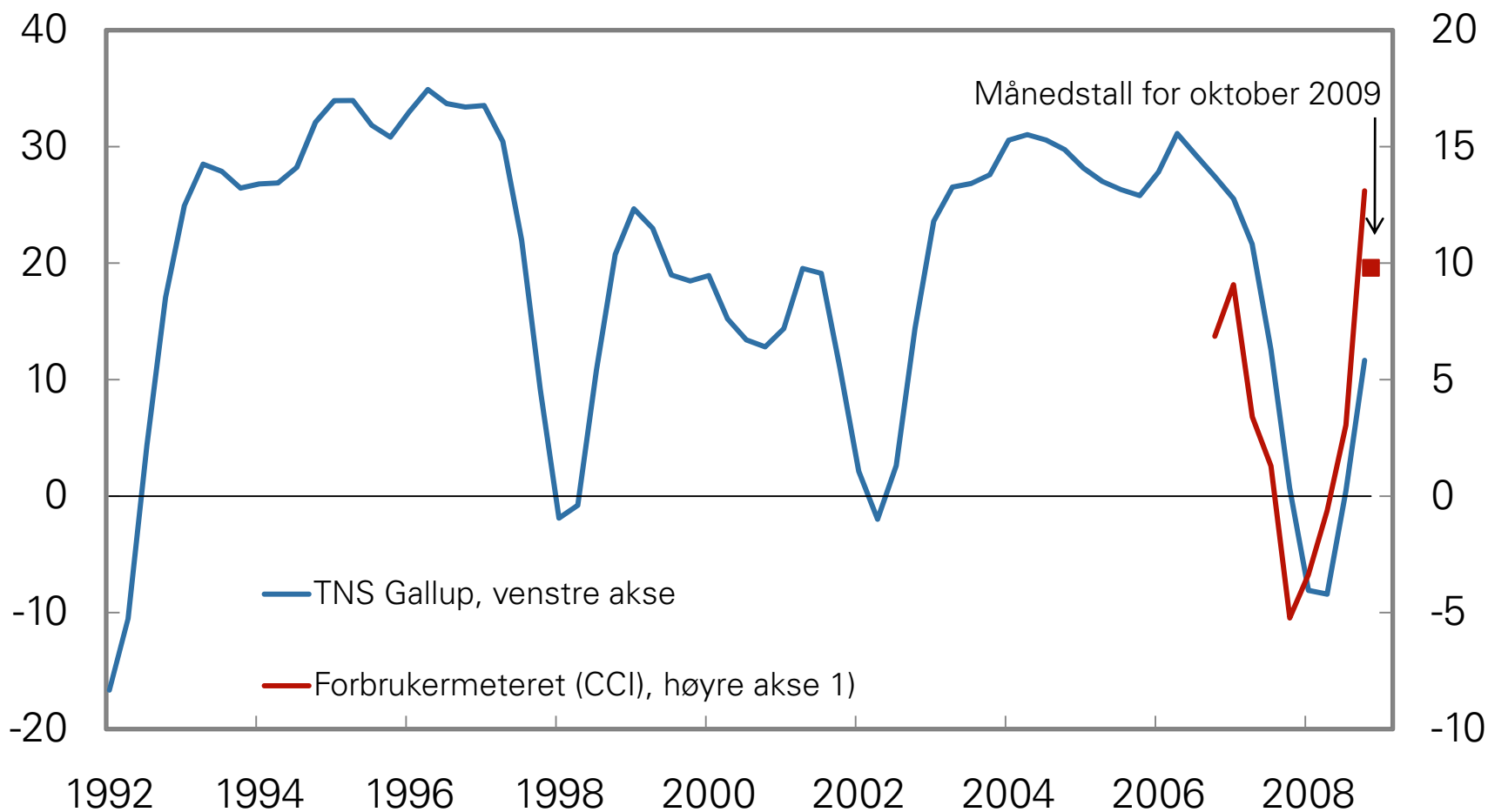
1) K2

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Eiendomsmeidlerbransjen (NEF, EFF, FINN.no og ECON Pöyry)

Husholdningenes forventninger

Netttotal. Kvartalstall. 4. kv. 1992 – 3. kv. 2009

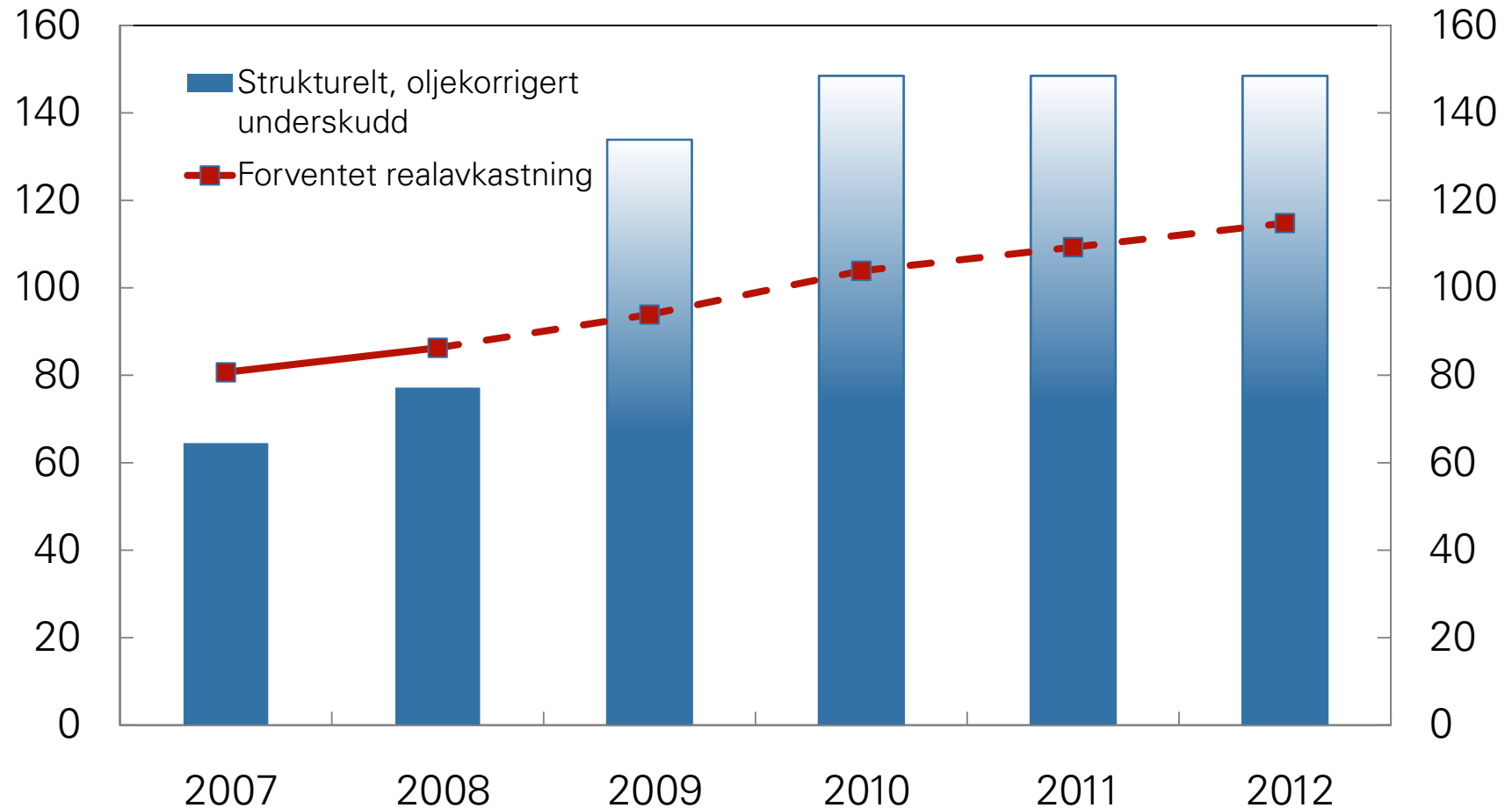

1) Kvartalstall omgjort fra månedstall

Kilde: TNS Gallup, Opinion og Norges Bank

Strukturelt oljekorrigert underskudd og forventet realavkastning av Statens pensjonsfond – Utland

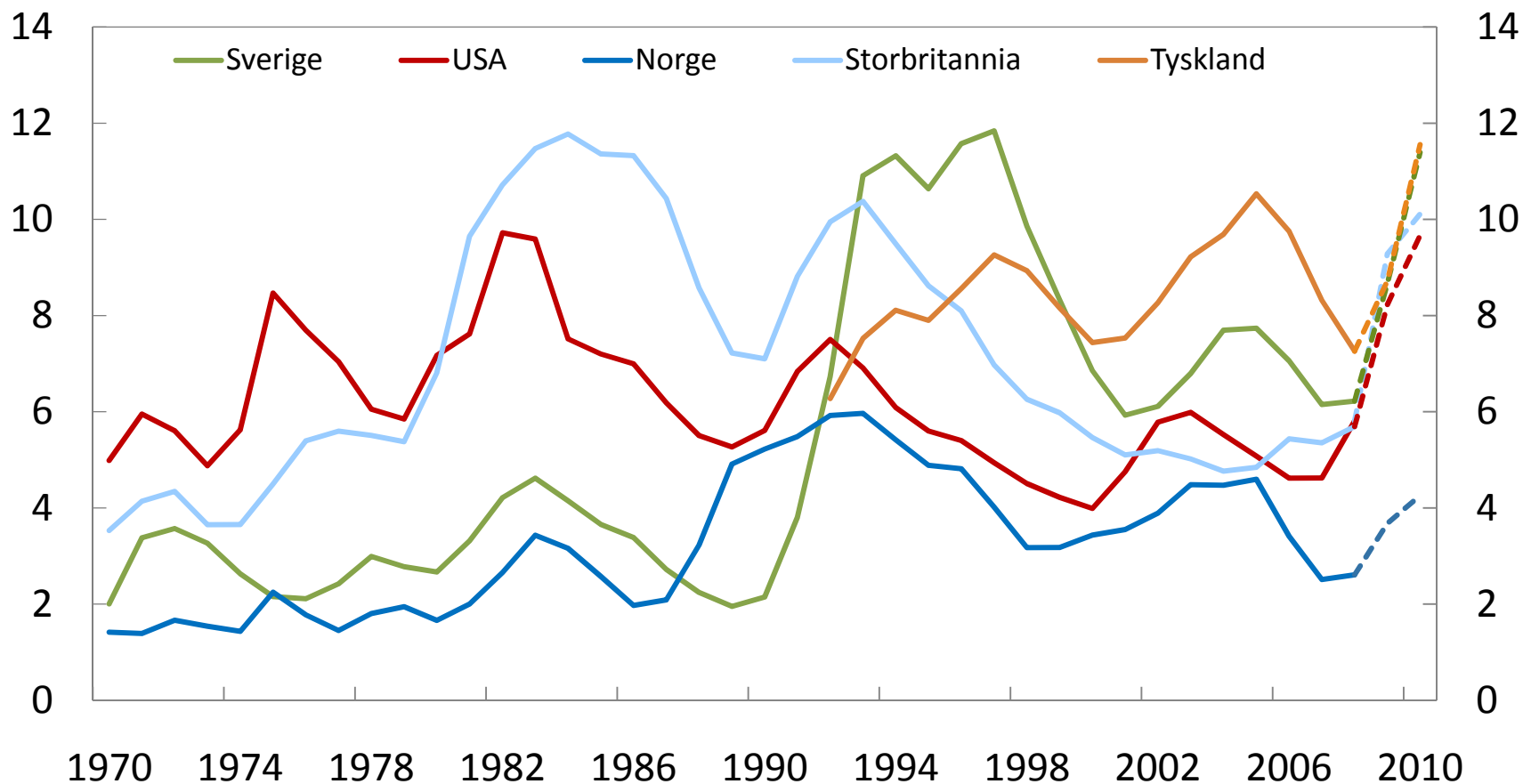
Milliarder 2010-kroner. 2007 – 2012

Kilder: Finansdepartementet og Norges Bank

Ledighet (LFS) i prosent av arbeidsstyrken

Årstall. 1971 – 2010. Anslag er markert med stiplede linjer

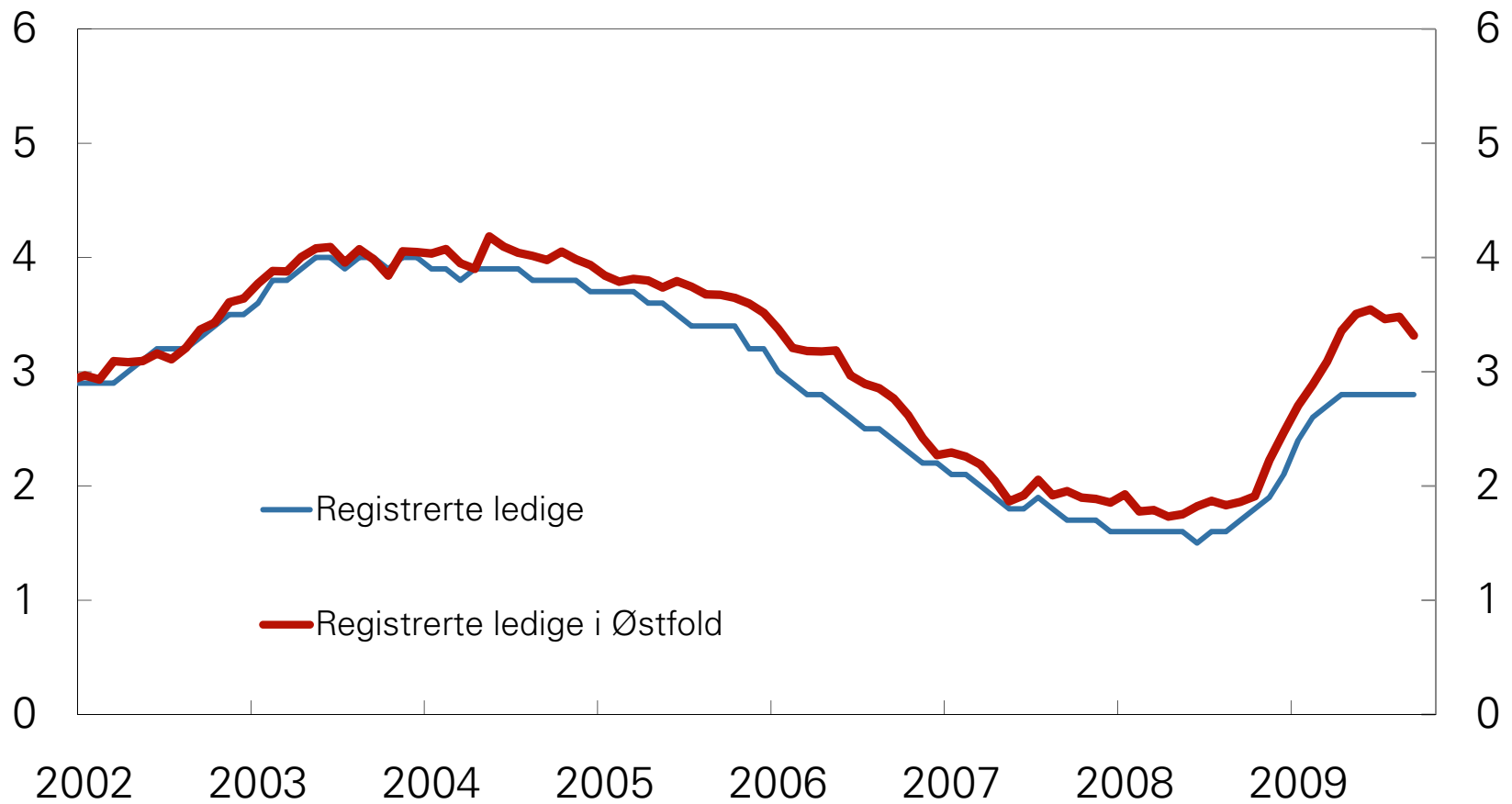

Kilde: OECD

Arbeidsledighet i Norge

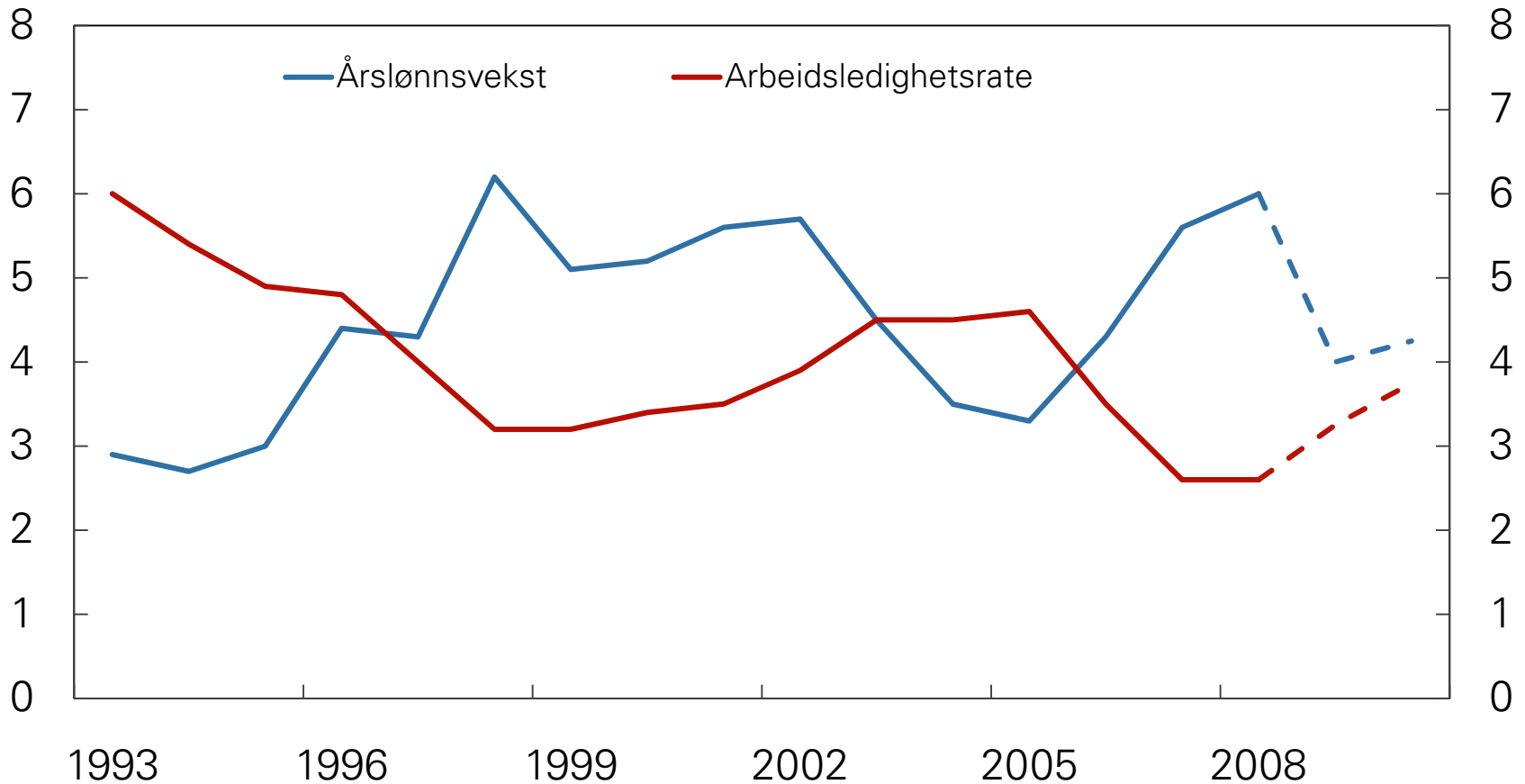
Prosent av arbeidsstyrken. Sesongjustert.

Januar 2002 – oktober 2009

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Arbeids- og velferdsetaten (NAV) og Norges Bank

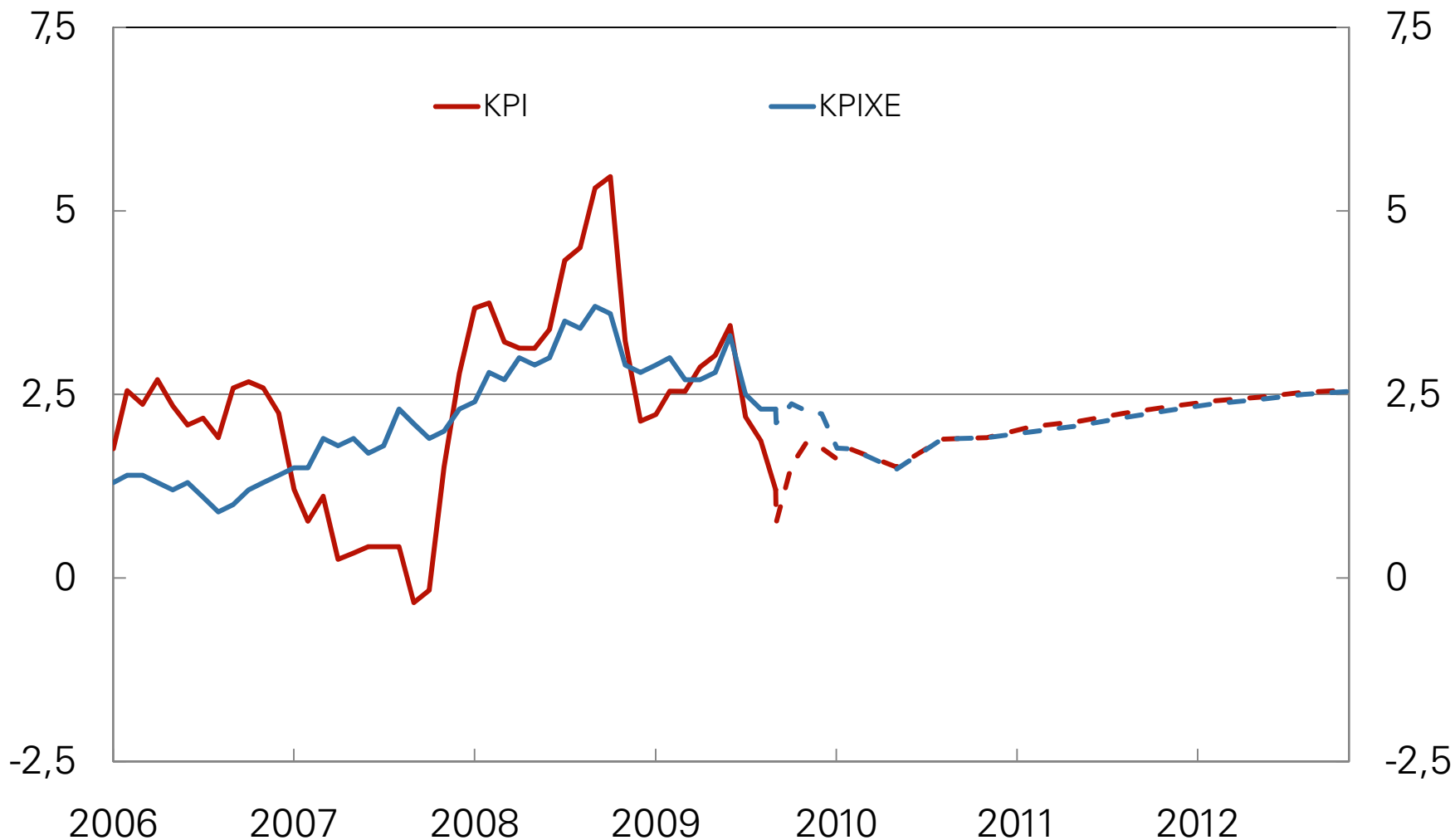
Årslønnsvekst og arbeidsledighetsrate (AKU). Prosent. 1993 – 2010

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU) og Norges Bank

Inflasjon

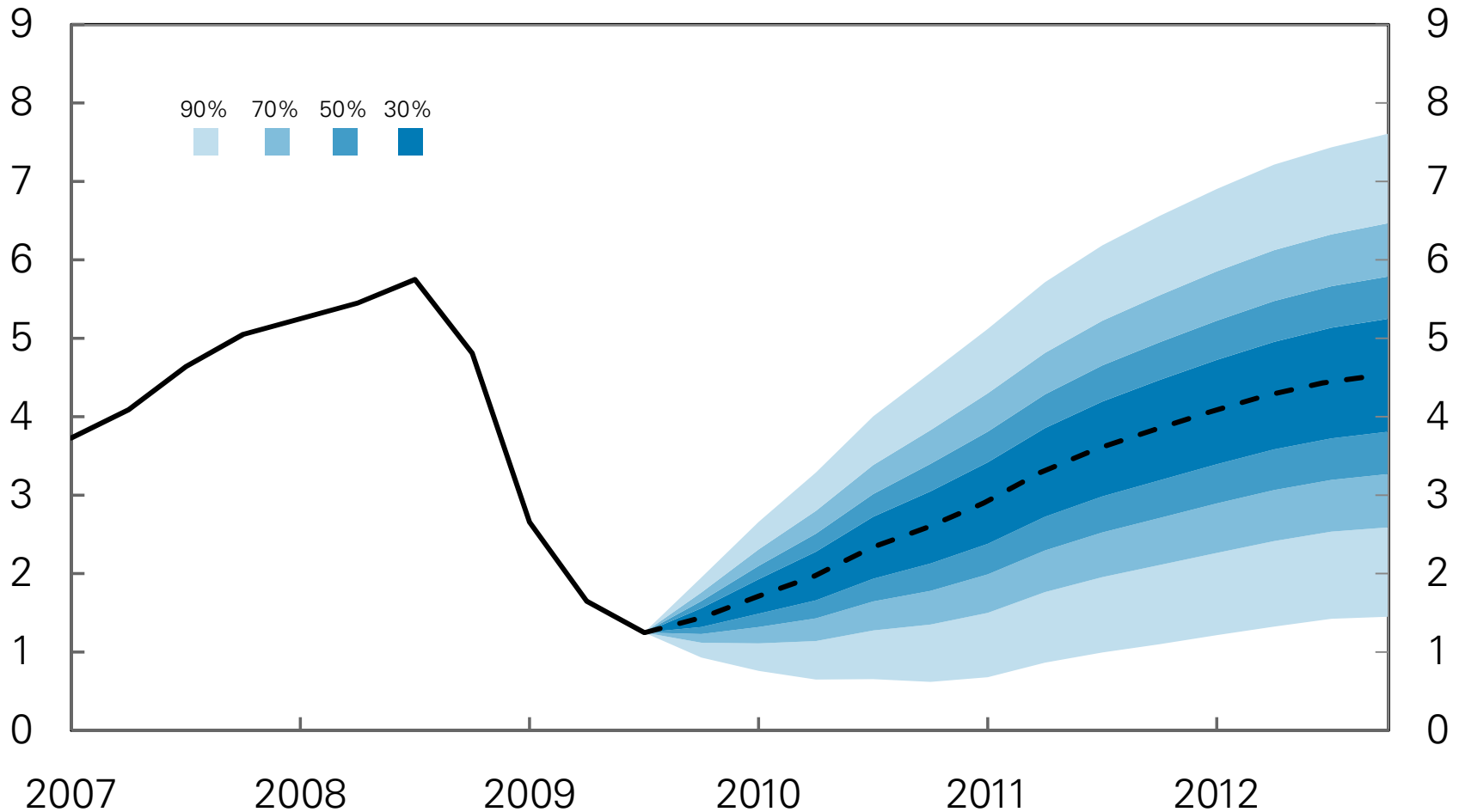
Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2006 – desember 2012

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Anslag på styringsrenten i referansebanen med usikkerhetsvifte

Kvartalstall. Prosent. 1. kv. 2007 – 4. kv. 2012

Kilde: Norges Bank

Utsiktene for norsk økonomi

Visesentralbanksjef Jan F. Qvigstad

Sparebank 1, Fredrikstad

4. november 2009